

Bilecik Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Toplantı Raporu

24.04. 2013

Bilecik İl Genel Meclisi Toplantı Salonu

Bu raporun içeriği Özel İhtisas Komisyonu toplantılarında belirtilen görüş ve düşünceler ile oluşturulmuş olup Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bilecik Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Toplantı Raporu

Bursa Eskişehir Bilecik illerini kapsayan TR41 Bölgesi için 2014-2023 Dönemini kapsayan Bölge Planı Çalışmaları kapsamında iller özelinde ve sektörel bazda ihtisas komisyonları oluşturulması planlanmıştır. Kalkınma Bakanlığı tarafından Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'na verilen yetki ile başlatılan bölge planı çalışmaları ile birlikte, bütün bölge illerinde Sanayi; Turizm; Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormanlık; Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sosyal Yapı, Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik alanlarında 6 ihtisas komisyonu oluşturulmuştur. İlgili alanlarda illerin ve bölgelerin 2023 vizyonu ele alınırken ortaya konulan sorunların, oluşturulan strateji ve hedeflerin tüm bölgenin ortak ürünü olması amacıyla bölge paydaşlarının bu toplantılara en üst düzeyde katılım sağlaması hedeflenmiştir.

Metodoloji

Katılımcı bir Bölge Planı oluşturulması sürecinde son derece önemli bir görev üstleneceği düşünülen özel ihtisas komisyonları toplantıları temel olarak 3 oturum üzerinden gerçekleştirilmiştir. İlk oturumda, Ajans personeli tarafından bölge planı süreci ile ilgili katılımcılara bilgiler verilmiş; toplantıların amaç ve yöntemi hakkında açıklamalar yapılmıştır. Daha sonra ilgili sektör kapsamında dünya genelinde, ülke bazında, bölgesel ve il ölçeğinde yaşanan gelişmelerden bahsedilmiş, yine ajans personeli tarafından bölge planına altlık oluşturması için hazırlanmış olan sektörel mevcut durum analizlerinin kısa sunumları yapılmıştır. Sunumların takiben katılımcılardan il ve bölge genelindeki yaşanan ve önümüzdeki 10 yıllık süreçte yaşanması beklenen temel gelişme ve eğilimleri ortaya koymaları istenmiştir.

Bu oturumda ortaya konulan temel gelişme ve eğilimler, ajans personeli tarafından sınıflandırılmış ve bir sonraki oturumda bu temel gelişme ve eğilimler "Güçlü-Zayıf-Fırsat-Tehdit-GZFT" analizlerinde kullanılmıştır. İlk oturumda yapılan sınıflandırmanın, bu oturumda ele alınan konuların daha odaklı ve stratejik olmasına oldukça katkı sağladığı söylenebilir. "World Cafe" metodunun kullanıldığı **GZFT** analizlerinde katılımcılar iki gruba ayrılmış olup, ilk aşamada birinci grubun ilin "**Güçlü** olduğu ve **Fırsat**larının bulunduğu" alanları ortaya konması istenmiştir. Paralel olarak diğer grubun da ilin "**Zayıf** olduğu ve mevcut olan **Tehditler**" kapsamında fikirlerini beyan etmesi beklenmiştir. Daha sonra bu iki grup yer değiştirmiş ve aynı konuların bu sefer de farklı gruplar tarafından çalışması istenmiştir. Ajans personeli, bir önceki grupta ortaya konulan hususlar hakkında yeni gruba bilgi vermiş ve yeni gruptan bir önceki grubun çalışmalarına yönelik görüşlerine ek olarak varsa yeni fikirleri ortaya konmaları istenmiştir. Bu şekilde bütün komisyon katılımcılarının her iki konu üzerinde görüşlerinin alındığı bir sistem oluşturulmuştur.

Toplantıların son oturumunu, yine il ve bölgedeki temel eğilim ve gelişmeler bağlamında güçlü-zayıf-fırsat ve tehditlerin de göz önüne alınarak gruplandırıldığı farklı dört kategori kapsamında önceliklerin, strateji ve hedeflerin belirlenmesi oluşturmuştur. Toplantı katılımcıları bu kez tek bir grup oluşturmuş olup bu aşamada katılımcılardan en az üç öncelik ve her ön altında en az iki strateji ortaya konması istenmiştir. Tam gün boyunca süren bu komisyon toplantıları sonucunda ilgili tematik alanlara ve sektörlerle yönelik geniş kapsamlı bilgiler elde edilmiş olup sektörlerle yönelik temel eğilimler, GZFT analizleri, temel amaç ve hedefler dışında bölge planının mevcut durum analizlerinde kullanılmak üzere önemli bilgi ve eğilimler de elde edilmiştir.

Sanayi İhtisas Komisyonu Oturumları

1. Oturum (Temel Eğilimlerin Ortaya Konulması)

Bilecik Sanayi Özel İhtisas Komisyonu toplantılarında, ajans personeli tarafından yürütülen bölge planı süreci, ihtisas komisyonlarının amaçları, usul ve esasları ile ilgili sektör özelinde yapılan mevcut durum analizi sunumlarından sonra tüm katılımcılardan, beyin fırtınası yöntemi ile ilde ve bölgede son dönemde yaşanan ve önümüzdeki 10 yıl boyunca yaşanması beklenen temel gelişmeler ve eğilimler ile ilgili görüşlerinin ortaya konması istenmiştir. Bu kapsamda Bilecik ilinde dile getirilen eğilimleri şu şekilde özetlemek mümkündür:

- Geri dönüşüm (özellikle metal, kâğıt, plastik) sektörüne yönelik ihtiyacın artması
- Yenilenebilir enerjiye olan ihtiyacın artması ve bu bağlamda enerji potansiyeli ve kullanımına yönelik çalışmaların artması,
- Üniversite-sanayi işbirliği ve projelerine olan ihtiyacın artması,
- Kümelenmeye olan ilginin ve eğilimin artması, firmalar arası işbirliklerinin gelişmesi,
- İşletmelerde kurumsallaşmaya olan ihtiyacın belirginleşmesi ve bu yönde atılan adımların artması,
- Markalaşma ve yenilikçi ihracatçı stratejilerinin gelişmesi, katma değerli ürün ihracatı yapan firma sayısının artması,
- Sanayinin özellikle bazı sektörlerde otomasyona yönelmesi, yeni üretim tekniklerinin kullanılması,
- Nitelikli insan kaynağına ve vasıfsız işçilere olan ihtiyaç artarken özellikle vasıfsız işçilerin sanayi kültürüne adaptasyon sorununun artması
- Ulaşım olanaklarının geliştirilmesine, merkez OSB'lerde geniş parsellere ve lojistik sektörüne olan ihtiyacın artması
- Özellikle İstanbul sanayi firmalarının Bilecik ilçelerinde yer alan OSB'lere olan ilgisinin artması ve bu OSB'lerin yakın zamanda (tahminen 3 yıl içinde) dolması,
- Kontrollü organize bölgeleri bünyesinde sanayi gelişimine olan hassasiyetin ve önemin artması,
- Özellikle çevre dostu üretim ve ihracat avantajları için yasal mevzuata olan uyumun artması,
- Hızlı tren ile birlikte Bilecik ilinin ulaşılabilirliğinin artması, büyük çevre illeri ile bağlantıların gelişmesi,
- İl genelinde özellikle sanayi ürünlerinin katma değerinin artmasına yönelik çalışmaların yoğunlaşması,
- İlin önde gelen sektörleri başta olmak üzere birçok alanda yeni teknolojilerin kullanılması, kullanılan bu teknolojilerle birlikte hem katma değer hem de çevre dostu üretimin yaygınlaşması, (mermer parçalarının birleştirilmesi, eski taş ve mermer yataklarının tekrar işlenme olanakları vb.)
- Sanayiye yönelik tarımsal ve hayvansal üretimin ıslah edilmesi ve bu sektörlerin sanayi ile ortak çalışma alanlarının artması,
- Özellikle tarım sektörünün payının azalmasıyla ortaya çıkan işgücünün sanayi sektörüne yönelmesi

2. Oturum (Temel Eğilimler Kapsamında GZFT Analizi)

Toplantının bu bölümünde katılımcılardan, ilk oturumda ortaya konan temel eğilimlerin ajans tarafından sınıflandırılması ile oluşturulan ana başlıklar çerçevesinde Bilecik Sanayisinin güçlü ve zayıf yanları ile mevcut durumda ve ilerleyen dönemde karşılaşılabileceği fırsat ve tehditlere yönelik görüşlerin belirtilmesi istenmiştir. İlk oturumda ortaya konan temel eğilimler ve gelişmeler sınıflandırıldığında şu ana başlıklar orta çıkmıştır:

1. İşgücü/İstihdam/Mesleki Eğitim
2. Kümelenme/Üniversite-Sanayi İşbirliği/Ar-Ge & Yenilikçilik/Markalaşma/Kurumsallaşma
3. Sanayinin Mekânsal Gelişimi/OSB'ler/Lojistik/İstanbul Sanayi Desantralizasyonu
4. Yenilenebilir Enerji/Geri Dönüşüm

Ortaya konan bu ana başlıklar çerçevesinde Bilecik ili sanayisine ait GZFT Analizi aşağıda yer almaktadır.

1. İşgücü/İstihdam/Mesleki eğitim/

A) GÜÇLÜ YÖNLER

- Ulaşımda son dönemde bölgenin erişilebilirliğine yönelik çalışmaların artması,
- Büyükşehirlere (Ankara, Eskişehir, İstanbul ve Bursa) yakınlık,
- İl bünyesinde Meslek Yüksek Okullarının bulunması ve üniversitenin var olması,
- Mesleki eğitim okullaşma oranının yüksek olması,
- Üniversite-sanayi işbirliğinin gelişmekte olması,
- Uzun süredir bölgede yaşayan ve sanayi kültürünü almış işgücünün üretime olumlu katkı yapması,
- İşsizlik oranının ülke geneline göre oldukça düşük, istihdam sorununun göreceli olarak az olması,
- Bilecik sanayisinin krizden sonra çabuk toparlanması

B) ZAYIF YÖNLER

- Nitelikli personel ücretlerinin düşük olması,
- İl genelinde özellikle sanayi sektörüne yönelik nitelikli personel eğitimi için donanımlı bir okul olmaması,
- Nüfus artış hızının az olması, yeterli işgücünün niteliği yanında nicelik olarak da yetersizliği,
- Bilecik'te istihdam edilen işgücünün büyük bir bölümünün burada ikamet etmemesi,
- Şehrin özellikle çalışan kesim için yeterli sosyal olanaklar sunamaması,
- Özellikle mesleki ve teknik eğitim almış kişilerle üniversite öğrencilerinin eğitim süreci sonunda şehirde kalmak istememeleri,
- Ara eleman ihtiyacı olan birçok alanda (özellikle MYO'larında) ihtiyaç duyulan alanların olmaması,
- Sanayinin nüfusa göre daha hızlı büyümesi sebebiyle işgücü arzının yetersiz olması,
- Sanayi sektörünün ihtiyaçlarına cevap verebilecek personel eğitimi için gerekli nitelikli eğitimcilerin azlığı,

C) FIRSATLAR

- İlin dış göç alımına uygun olması,
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından işgücünün geliştirilmesi, mesleki eğitim olanaklarının artırılmasına yönelik çalışmaların artması,

- Mesleki yönetime yönelik destek ve teşvik mekanizmalarının genişlemesi,
- Mevcut işgücünün sahip olduğu birikim ve sanayi kültürü ile yeni işgücünü kolay adapte edebilme ve eğitime olanakları,
- Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında öğrenci staj programlarının uygulanmaya konması,
- Üniversite-küme işbirliğine yönelik istekliliğin olması

D) TEHDİTLER

- Eskişehir ve İstanbul'a yakınlığın, istihdamın ilde ikamet etmesini engellemesi,
- Ücret politikalarından dolayı ildeki nitelikli işgücünün giderek azalması,
- Mesleki eğitimde ihtiyaca göre değil, ücret yüksekliği ve kolaylığa göre eğitim alanının seçilmesi,
- Mevcut eğitim sisteminde özellikle ara eleman yetiştirilmesi için şartların bir ölçüde elverişsiz olması,
- İlden dışarıya beyin göçünün olması,
- Sanal ortamda Bilecik'le ilgili negatif imajın oluşmuş olması

2. Kümelenme/Üniversite-Sanayi İşbirliği/Ar-Ge & Yenilikçilik/Markalaşma/Kurumsallaşma

A) GÜÇLÜ YÖNLER

- Yeni bir üniversitenin kurulmuş olması, üniversite bünyesinde araştırma laboratuvarı imkânlarının genişletilmesi,
- İlde bölgesel bir kümenin olması; Eskişehir Bilecik Kütahya Seramik Kümelenmesi Derneğinin diğer sektörler için de yol gösterici olma istekliliği (Doğal taş, mermer vb. sektörler),
- İl bünyesinde hammaddeye yakın olma avantajının kümelenme potansiyelini artırması,
- Lobıcılık, know-how ve bilgi transferinin hızlı ve etkin olması,
- İlde (özel sektör bünyesinde) bir Ar-Ge merkezinin kurulmuş olması

B) ZAYIF YÖNLER

- Rekabet endişesi sebebiyle ortak çalışma kültürü ve işbirliklerindeki zayıflık,
- Üniversite-Sanayi işbirliği konusunda atılan bazı adımlar (staj olanakları, protokol vb.) olmasına rağmen bu çabaların yeterli düzeyde olmaması,
- Üniversitede verilen birçok bölümün eğitim programı ile sektörlerin işgücü talebinin uyuşmaması,
- Üniversite ve sanayi arasında beklentilerin uyuşmaması ve işbirliğine yönelik çekincelerin ve güven probleminin olması,
- Birçok ürüne olan talepte kaliteden çok fiyatın ön planda olması dolayısı ile markalaşmaya olan talebin az olması,
- Ar-Ge harcamalarının maliyetli olması ve işletmelerin bu konuda yetersiz olması,
- Ar-Ge, inovasyon faaliyetleri ile markalaşmanın öneminin işletmelerce yeterince bilinmemesi, birçok sektörde geleneksel üretim yaklaşımına devam edilmesi,
- Marka değerinin firmalarca bilinmemesi
- Sanayide ortaya çıkan yeni ürün talepleri ve trendlerin yeterince takip edilmemesi,
- Birçok kurum ve kuruluş tarafından markalaşma ve kurumsallaşmayı teşvik etmek için verilen teşvikler ile ilgili firmalarda bilgi eksikliği,
- Birçok sektörde işletmeler arasında işbirliği girişimlerinin dağınık olması

C) FIRSATLAR

- Hem ulusal hem de yerel düzeyde kümelenme oluşumlarının teşvik edilmesi,
- Kalkınma Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı gibi bakanlıklar yanında yerel düzeyde de Kalkınma Ajansı ve KOSGEB tarafından uygulanan teşvik ve destek mekanizmalarının yaygınlaşması,
- Ar-Ge faaliyetlerinde üniversite-işbirliği kurulan projelerin destek almasına yönelik yasal mekanizmaların elverişli bir ortam yaratması

D) TEHDİTLER

- Uluslararası rekabetin artması (Çin, Uzak Doğu ülkeleri vb.)
- Mevcut kümelenme oluşumlarında dominant firma ve/veya firmaların olması,
- İlde sadece birkaç sektörün yoğunlaşması; yaşanan bir krizde tüm ilin yoğun bir şekilde etkilenme riski

3. Sanayinin Mekânsal Gelişimi/OSB'ler/Lojistik/İstanbul Sanayi Desantralizasyonu

A) GÜÇLÜ YÖNLER

- İlçe OSB'lerin büyük oranda boş olması
- Mevcut boş alanlar dışında, sanayi işletmelerine yönelik yeni alanlar oluşturmak için mevcut alanların olması,
- OSB'lerdeki parsel fiyatlarının yakın illere göre düşük olması,
- İlin ulaşım bağlantılarının güçlü olması; limana, havaalanına-demiryoluna yakınlığı

B) ZAYIF YÖNLER

- Ulaşım altyapısının yetersizliği,
- İlde faaliyet gösteren birçok firmanın kanuni merkezlerinin diğer büyük şehirler olması sebebi ile ticari hareketlerin Bilecik'ten çok İstanbul odaklı olması,
- Lojistik sektörünün sadece nakliye bağlamında algılanması,
- Taşıma hatlarının yetersiz olması

C) FIRSATLAR

- İlde altyapının geliştirilmesi konusunda son dönemde yapılan çalışmalar,
- İlin Marmara Bölgesi'nin ulaşım kesişim noktalarından birinde olması,
- Lojistik köylerinin aynı zamanda gümrük niteliği kazanmasına yönelik girişimler,
- Demiryolu ağının Bilecik'ten geçmesinin lojistik maliyetlerini düşürecek olması,
- Ankara-Bozüyük-Pazaryeri-M.K. Paşa'dan geçmesi beklenen Ankara-İzmir Otoban Projesi kapsamında artan çalışmalar

D) TEHDİTLER

- Sanayi sektörü işletmelerinin OSB'lerde yer bulması sıkıntısı ve arazi fiyatlarının artması,
- Tren ulaşımının ağırlıklı olarak yolcu taşımacılığı kapsamında kullanılması (amaç yük taşımacılığı olmalı),
- Yüksek Hızlı Trenin aktif hale gelmesi ile il nüfusunun daha da azalması

4. Yenilenebilir Enerji/Geri Dönüşüm

A) GÜÇLÜ YÖNLER

- İlde ön plana çıkan ana sektörlerin (seramik, mermer vb.) atıklarının tekrar hammadde olarak kullanılabilmesi,
- İlde özellikle hurda ve alüminyum geri dönüşümüne yönelik tesislerin olması,
- Ambalajlamaya yönelik geri dönüşüm tesislerin mevcut olması

B) ZAYIF YÖNLER

- İlde bertaraf tesislerinin yetersiz olması (katı atık bertaraf tesisleri mevcut değil ve belediyeye ait arıtma tesisi yok)
- Geri dönüşüm tesislerinin gerekliliği ve önemine yönelik algı eksikliği,
- Geri dönüşüm firmalarındaki teknolojilerin eski olması,
- Geri dönüşüm için mevcut olan fonlardan (AB fonları vb.) yararlanılamaması,
- Yenilebilir enerjiyle ilgili potansiyel alanların belirlenmesine yönelik araştırmaların ve fizibilitelerin eksikliği

C) FIRSATLAR

- İlde yenilebilir enerji üretimine yönelik potansiyelin olması,
- İlde ön plana çıkan sektörlerin atıklarının farklı sektörlerde girdi olarak kullanılabilmesi (mermer atıkları çimento, yem, gübrelerde ve mikronize kalsit üretiminde kullanılabilmesi),
- Mermer atıkların tehlikeli atık statüsünde olmaması, asgari derecede çevre kirliliğine yol açması,
- Tehlikeli atık bertaraf tesisi kurulmasına yönelik ihtiyaç ve istek

D) TEHDİTLER

- Demiryolu taşımacılığında serbestleşme kanununun yürürlüğe girme sürecinin uzaması,
- İldeki çevre kirliliğinin oldukça yüksek olması ve çevresel sürdürülebilirliğin azalması,
- Su kirliliğinin yüksek düzeyde olması,
- Yenilenebilir enerji için başlangıç maliyetlerinin çok yüksek olması ve yapılacak yatırımların amorti süresinin uzun olması,
- Çevre kirliliği konusunda kamusal denetim yetersizliği

3. Oturum (Öncelikler ve Stratejiler)

Bu oturumda toplantı katılımcılarından önceki iki oturumda ele alınan konular üzerinde öncelik ve stratejiler geliştirilmesi beklenmiştir. İki kategori altında;

- Sürdürülebilir Sanayi (İşgücü/İstihdam/Mesleki Eğitim/Üniversite & Sanayi İşbirliği/OSB'ler/Lojistik/Çevre)
- Sektörel ihtiyaçlar (Kümelenme/Ar-Ge/Yenilik/Kurumsallaşma/ Markalaşma)

Sürdürülebilir Sanayi (Üniversite-Sanayi İşbirliği/Mesleki Eğitim/Sanayinin Mekânsal Gelişimi/ Lojistik ve Ulaşım/Temiz Üretim)

Tematik Alan 1. İşgücü niteliklerinin sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi

Öncelik 1. İşgücünün ve istihdamın mesleki eğitim kapsamında yetkinleştirilmesi, geliştirilmesi

Strateji 1 *Sanat okulların (mesleki eğitim) sektörel ihtiyaçlara yönelik eğitim verme kapasitelerinin artırılması, öğrencilerin bu bölümlere özendirilmesi*

Strateji 2 *Ara eleman tedarik probleminin çözülmesine yönelik kurumların etkinleştirilmesi (çıraklık eğitim merkezlerinde eğitim içeriği düzenlemesi)*

Strateji 3 *İstihdamı olumsuz etkileyebilecek (ve kayıt dışını arttıran) sosyal yardımların azaltılması*

Strateji 4 Nitelikli istihdamı artırmak ve gerekli işgücünü sağlayabilmek için ilin yaşam standartlarının ve ulaşılabilirliğinin artırılması (sosyal olanaklar vb.)

Bu öncelik kapsamında mevcut olan Riskler: Başta öğrenciler olmak üzere eğitim verilen kitlenin şehirde kalmak istememesi, meslek liselerinden çok üniversite eğitiminin talep görmesi fakat üniversite eğitiminin ara eleman ihtiyacını karşılamada yetersiz kalması,

Hedefe Ulaşılması İçin Gerekli Kurumsal, Yasal, Mali Çerçeve: İl genelinde başta Milli Eğitim Müdürlüğü ve İŞKUR ile üniversite ve sanayicilerin ortak çalışmaları ile temel ihtiyaçların belirlenmesi ve işbirliğinin artırılması gerekmektedir.

Öncelik 2: Üniversite-Sanayi İşbirliğinin geliştirilmesi

Strateji 1 TSO çatısında kurulacak sektörel uzmanlık birimleri ile üniversite arasında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik etkin çalışmaların yürütülmesi

Strateji 2 Firmalar ile üniversiteler arasında işbirliği ile etkin staj programların uygulanması ve ihtiyaçlara göre bu programların sürekli yenilenmesi

Strateji 3 Üniversite-Sanayi işbirliği kapsamında sektörel atıkların (Feldspat, kaolin, kalsit, mermer, silis kumu vb.) geri kazanımına yönelik ortak projelerin geliştirilmesi

Bu öncelik kapsamında mevcut olan Riskler: İşletmelerin işbirliği konusunda yeterli düzeyde bilinç sahibi olmaması, işbirliği konusunda üniversitenin mevcut kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yavaş ilerlemesi, karşılıklı önyargıların hala mevcut olması ve farklı kesimlerde olan farklı beklentilerin birbiri ile uyuşmaması

Hedefe Ulaşılması İçin Gerekli Kurumsal, Yasal, Mali Çerçeve: Üniversite ile Ticaret ve Sanayi odaları ve firmaların karşılıklı beklentilerin ortaya konulduğu ve mümkün olan en üst düzeyde beklentilerin karşılandığı işbirliklerine gitmelidirler.

Öncelik 3: Organize Sanayi Bölgelerinde mevcut imkânların artırılması ve lojistik anlamda sanayi sektörünün desteklenmesi

Strateji 1 Potansiyel yatırımların Bilecik'e gelebilmesi için OSB'lerin de kapsam içine alan bölgesel teşvikler yerine sektörel teşvik sistemine geçilmesi

Strateji 2 Bursa/Gemlik-Bilecik demiryolunu ivedilikle tamamlanması

Strateji 3 Lojistik köylerin gümrük niteliği taşıması

Bu öncelik kapsamında mevcut olan Riskler: Bilecik'e yakın diğer bazı illerin teşvik sisteminde yakalamış olduğu avantaj, ulaşım alanında yapılan bazı yatırım süreçlerinin uzun zaman alması

Hedefe Ulaşılması İçin Gerekli Kurumsal, Yasal, Mali Çerçeve: Ekonomi Bakanlığı'nın bölge bazında sektörel teşvik uygulamasına yönelik çalışmalar yapması, ilgili bölge ihtiyaçlarına yönelik sanayi sektörü temsilcilerinin görüşleri ile beraber mevcut teşvik sistemini daha da etkinleştirmesi gerekmektedir. Ayrıca büyük ölçekli yatırımların (otoyol, demiryolu, hızlı tren vb.) süreçlerinin bir an

önce tamamlanması için ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonun etkin bir şekilde devam ettirilmesi önemlidir.

Öncelik 4: Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji 1 Geri kazanılabilecek doğal kaynakların değerlendirilmesi için TSO, Belediye, Organize Sanayi Bölgelerin ortak projeler geliştirmesi

Tematik Alan 2. Sektörel İhtiyaçlar (Kümelenme/Ar-Ge/Yenilik/Kurumsallaşma/Markalaşma)

Öncelik 1. Kümelenmenin desteklenmesi ve geliştirilmesi

Strateji 1 *Mevcut teşviklerin ve desteklerin küme oluşumları ve geliştirilmesine yönelik olarak arttırılması*

Öncelik 2. Ar-Ge ve yenilik uygulamalarının yaygınlaştırılması

Strateji 1 *Başta üniversite ve sanayi işbirliği ile olmak üzere Ar-Ge faaliyetlerinin arttırılması*

Strateji 2 *Ticaret ve Sanayi Odaları bünyesinde Ar-Ge birimlerinin kurulması*

Öncelik 3. İl genelinde faaliyet gösteren bütün kurumlarda ve işletmelerde kurumsallaşmanın geliştirilmesi

Strateji 1 *Ticaret ve Sanayi Odaları tarafından yapılan firma sınıflandırmalarının ana faaliyet alanlarına göre netleştirilmesi*

Strateji 2 *Ticaret ve Sanayi odaları başta olmak üzere çatı kuruluşların belli kurumsallaşma kriterleri koyarak firmaları bu kapsamda yönlendirilmesi*

Strateji 3 *Firmaların kapasite raporlarının sistematik bir şekilde devamlı güncellenmesi ve ulaşılabilirliğine yönelik sistemlerin kurulması*

Öncelik 4. Markalaşma faaliyetlerinin artırılması

Strateji 1 *Faydalı model, patent, marka endüstriyel tasarımlarına yönelik bilinçlendirme faaliyetlerinin arttırılması, işletmelerin bu alanlardaki başvuru ve tescil süreçlerinin desteklenmesi*

Strateji 2 *Bilecik sanayisinde özellikli ürünlerin tanıtımına yönelik çalışmaların artırılması*

Strateji 3 *Marka potansiyeli olan ürünlerin bir bütün olarak Bilecik markası çerçevesinde tanıtımın yapılması*

Değerlendirme

2014-2023 TR41 Bölge Planı hazırlık sürecinde oluşturulan ihtisas komisyonları toplantılarının ikincisi olan Bilecik İli Sanayi Özel İhtisas Komisyonu toplantısında ilin önde gelen stratejik paydaşları, önümüzdeki dönemde muhtemel gelişmeler ışığında ilin ve bölgenin gelişim yönüne dair değerli

görüşlerini paylaşmışlardır. Bu görüş ve öneriler bağlamında oluşturulan öncelik, amaç ve stratejilerin bölge planına kritik düzeyde altlık oluşturması planlanmaktadır. İlin önde gelen paydaşlarının görüş ve önerilerin bölge gelişimi açısından son derece önemli olması sebebiyle buna benzer çalışmaların önümüzdeki dönemlerde de ajans tarafından yürütülmesi hedeflenmektedir.

EK 1 - Bilecik Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Katılımcı Listesi

Aşağıda isimleri belirtilen sektör temsilcileri Özel İhtisas Komisyonu Üyesi sıfatıyla toplantıya katılarak görüş, tespit ve önerileriyle komisyon çalışmasına katkıda bulunmuşlardır. Toplantıda Bilecik ili Sanayi sektörlerinde eğilimler, tespit edilen güçlü ve zayıf yönler, fırsat ve tehditler ile öncelik ve stratejiler BEBKA tarafından kaydedilip derlenmiş olup ifadelerin içeriği katılımcıların bakış açısını yansıtmaktadır.

Katılımcı Adı	Kurum
Ali ARLI	Bilecik Sanayici ve İşadamları Derneği (BİSİAD)
Ali YETKİN	Bilecik Merkez Mesleki Eğitim Merkezi
Bahadır ALTINBEK	Bozüyük Mesleki Eğitim Merkezi
Bayram KAYA	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
Deniz MURATHANOĞLU	Eskişehir Bilecik Kütahya (EBK) Seramik Kümelenmesi Derneği
Kadir Cenk ARSLAN	Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası
Levent ÖZDAĞ	Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi
Mustafa SEZGİN	Pazaryeri Organize Sanayi Bölgesi
Mustafa ÜNAL	Bilecik 2. Organize Sanayi Bölgesi
Osman Kenan ŞENŞAR	Bilecik Mermer ve Granit Sanayicileri Derneği
Ramazan KARABENLİ	Bozüyük Organize Sanayi Bölgesi
Ufuk BAŞARAN	KOSGEB Bilecik Hizmet Merkezi Müdürlüğü
Yard. Doç. Dr. Atıl TAŞER	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
Yard. Doç. Dr. Resul YAZICI	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü

Not: Katılımcılar alfabetik sıraya göre verilmiştir.